

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT

- 1.1 Tuotetunniste
1.1.1 Kauppanimi
Tervaskanto Tervalaastari
- 1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella
1.2.1 Käyttötarkoitus
Hevosille suunnattu suihkutettava laastari, jolla suojataan haava lialta ja hyönteisiltä.
- 1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot
1.3.1 Valmistaja, maahantuojaja, muu toiminnanharjoittaja
Frescon Oy
Postiosoite Kaipionmäentie 7
Postinumero ja -toimipaikka 37570 Lempäälä
- 1.4 Häätäpuhelinnumero
1.4.1 Numero, nimi ja osoite
Myrkytystietokeskus Helsinki, avoinna 24 h/vrk
+358 9 471 977 (suora); +358 9 4711 (vaihe)

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI

- 1272/2008 (CLP)
Flam. Aerosol 1, H222
67/548/EEC - 1999/45/EC
F+; R12
- 2.2 Merkinnät
1272/2008 (CLP)
GHS02
Huomiosana Vaara
Vaaralausekkeet
H222 Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
Turvalausekkeet
P210 Suojaa lämmöltä/kipinöiltä/avotulelta/kuumilta pinnoilta. - Tupakointi kielletty.
P211 Ei saa suihkuttaa avotuleen tai muuhun sytytyslähteeseen.
P251 Painesäiliö: Ei saa puhkaista tai polttaa edes tyhjänä.
P410+P412 Suojaa auringonvalolta. Ei saa altistaa yli 50 °C/ 122 °F lämpötiloille.
- 2.3 Muut vaarat
Painepakkaus. Suojaa auringonvalolta, ei saa altistaa 50 °C korkeammille lämpötiloille. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään. Saattaa aiheuttaa silmien ja ihon ärsytystä. Toistuva tai pitkäaikainen ihokosketus voi aiheuttaa allergisia reaktioita herkissä henkilöissä.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA

- 3.2 Seokset
3.2.1 Vaaraa aiheuttavat aineosat
CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
64-17-5	200-578-6	Etanoli	20-60 %	F; R11; Flam. Liq. 2, H225
106-97-8	200-857-2	Butaani	2-10 %	F+; R12; Flam. Gas 1, H220; Press. Gas
74-98-6	200-827-9	Propaani	2-10 %	F+; R12; Flam. Gas 1, H220; Press. Gas

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

111-42-2	203-868-0	Dietanoliamiini	< 0,1 %	Xn; R22-48/22; Xi; R38-41; Acute Tox. 4, H302; STOT RE 2, H373; Skin Irrit. 2, H315; Eye Dam. 1, H318
75-65-0	200-889-7	tert-butanoli	< 5 %	F; R11; Xn; R20; R36/37; Flam. Liq. 2, H225; Acute Tox. 4, H332; Eye Irrit. 2, H319; STOT SE 3, H335
8011-48-1	232-374-8	Mäntyterva	< 16 %	Acute Tox. 4, H302, H312, H332; Skin Irrit.2, H315; Skin Sens. 1, H317; Eye Irrit. 2, H319; STOT Single Exp. 3, H335; AquaticChronic 4, H413 Xn;N 20121122-36137/38-43
-	-	Kuusen pihka	< 5 %	Ei valvonnassa

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- 4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus
Mikäli ilmenee oireita tai kaikissa epäilyttävissä tapauksissa otettava yhteys lääkäriin.
- 4.1.2 Hengitys
Jos tuotetta on hengitetty, potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.
- 4.1.3 Iho
Pestävä lämpimällä vedellä ja saippualla. Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
- 4.1.4 Roiskeet silmiin
Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.
- 4.1.5 Nieleminen
Huuhdeltava suu. Juotava runsaasti vettä. Otettava yhteyttä lääkäriin välittömästi, mikäli esiintyy oireita.
- 4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet
Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- 5.1 Sammutusaineet
- 5.1.1 Sopivat sammutusaineet
Vaahto, Jauhe, Hiekka, Hiilidioksidi (CO2).
- 5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä
Vesiruisku.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat
Palon aikana tai kuumennettaessa saattaa tapahtua räjähdysreaktio. Helposti syttyvää. Syttyvä aerosoli.
Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: Hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja palamattomia hiilivetyjä (savua).
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet
Tulipalossa käytettävä paineilmalaitetta. Tulipalon sattuessa on säiliöt jäähdytettävä vesisuihkulla.
- 5.4 Muita ohjeita
Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilösuojaimet ja menettely hätätilanteessa
Poistettava kaikki sytytyslähteet. Käytettävä henkilökohtaista suojavarustusta, johon kuuluu tiiviisti suljettu kemikaalisuojapuku ja paineilmalaitte. Käytettävä hengityssuojainta. Ihmisten pääsy estettävä päästön/vuodon alueelle ja ihmiset pidettävä tuulen yläpuolella. Ellei merkittäviä vuotoja saada pidätetyksi, siitä on ilmoitettava paikallisille viranomaisille.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet
Yritettävä estää aineen pääsy viemäriin tai vesistöihin.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet
Vuoto pysäytään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13). Tuuletettava alue.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin
Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet
Eristettävä avoliekeistä, kuumista pinnoista ja sytytyslähteistä. Tupakointi kielletty. Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa. Käytä kipinöimättömiä välineitä.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet
Painepakkaus. Suojaa auringonvalolta, ei saa altistaa 50 °C korkeammille lämpötiloille.
- 7.3 Erytynen loppukäyttö
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttujat
- 8.1.1 HTP-arvot
106-97-8	Butaani	800 ppm (8 h) 1900 mg/m ³ (8 h)	1000 ppm (15 min) 2400 mg/m ³ (15 min)
Liite 4			
64-17-5	Etanoli	1000 ppm (8 h) 1900 mg/m ³ (8 h)	1300 ppm (15 min) 2500 mg/m ³ (15 min)
74-98-6	Propani	800 ppm (8 h) 1500 mg/m ³ (8 h)	1100 ppm (15 min) 2000 mg/m ³ (15 min)
111-42-2	Dietanoliamiini	0,46 ppm (8 h)	2 mg/m ³ (8 h)
- iho
- 8.1.2 Muut raja-arvot
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.3 Muissa maissa annettuja raja-arvoja
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.4 DNEL
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.1.5 PNEC
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet
Huolehdittava riittävästä ilmanvaihdosta, erityisesti suljetuissa tiloissa. Käytettävä teknisiä menetelmiä työpaikan ilman raja-arvojen noudattamiseksi.
- 8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet
- 8.2.2.1 Hengityksensuojaus
Käytettävä sopivaa hengityssuojainta, jos työpaikka-altistuksen raja-arvot ylitetään.

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

- 8.2.2.2 Käsiensuojaus
Normaalisti ei tarvetta.
- 8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus
Tiiviisti asettuvat suojalasit.
- 8.2.2.4 Ihonsuojaus
Pitkähihainen vaatetus.
- 8.2.2.5 Hygieniatoimenpiteet
Kädet ja kasvat pestävä ennen taukoja ja välittömästi tuotteen käsittelyn jälkeen.
- 8.2.3 Ympäristöaltistumisen torjuminen
Tuotetta ei saa antaa päästä viemäreihin, vesistöihin tai maaperään.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET

- 9.1 Terveyden, turvallisuuden ja ympäristön kannalta tärkeät tiedot
- 9.1.1 Olomuoto
Aerosoli, kirkas neste
- 9.1.2 Haju
mentoli
- 9.1.3 Hajukynnys
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.4 pH
7
- 9.1.5 Sulamis- tai jäätymispiste
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue
78 °C (etanoli), -20 °C (propani/butaani)
- 9.1.7 Leimahduspiste
< 0 °C
- 9.1.8 Haihtumisnopeus
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.10 Räjähdysominaisuudet
- 9.1.10.1 Alempi räjähdysraja
1,8 v-% butaani, 2,3 v-% propani
- 9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja
8,4 v- % butaani, 9,5 v-% propani
- 9.1.11 Höyrynpaine
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.12 Höyryntiheys
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.13 Suhteellinen tiheys
900 kg/m³
- 9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)
- 9.1.14.1 Vesiliukoisuus
liukenee
- 9.1.14.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.15 Jakautumiskerroin: n-oktanolivesi
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.16 Itsesyttymislämpötila
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.17 Hajoamislämpötila
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.18 Viskositeetti
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.19 Räjähdyvyys
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.1.20 Hapettavuus
tietoja ei ole käytettävissä
- 9.2 Muut tiedot
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

- 10.1 Reaktiivisuus
Eristettävä kuumuudesta ja avoliekeistä.
- 10.2 Kemiallinen stabiilisuus
Stabiili normaali olosuhteissa.

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

- 10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus
Isku tai kuumuus saattaavat aiheuttaa räjähdyksen .
- 10.4 Vältettävät olosuhteet
Kuumuus, liekit ja kipinät.
- 10.5 Yhteensopimattomat materiaalit
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet
Palossa voi muodostua haitallisia hajoamistuotteita kuten: Hiilimonoksidia, hiilidioksidia ja palamattomia hiilivetyjä (savua).

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

- 11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista
- 11.1.1 Välitön myrkyllisyys
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.2 Ärsyttävyys ja syövyttävyys
Saattaa aiheuttaa silmien ja ihon ärsytystä.
- 11.1.3 Herkistyminen
Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä herkissä henkilöissä.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.6 Elinkohtainen myrkyllisyys - toistuva altistuminen
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara
Aerosoli: Ei aspiraatiovaaraa koskevaa luokitusta.
- 11.1.8 Muut terveysvaikutuksiin liittyvät tiedot
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieliöille
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.2.2 Kemiallinen hajoavuus
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.3 Biokertyvyys
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset
Tietoa ei ole käytettävissä.
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset
Tietoa ei ole käytettävissä.

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät
Jätteet on toimitettava hyväksytyyn jätteidenkäsittelylaitokseen. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.
- 13.2 Jätteet jäännöksistä/käyttämättömistä tuotteista
Hävitetävä vaarallisena jätteenä paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti. Ei saa puhkaista tai polttaa tyhjänäkään.

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	1950
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	AEROSOLIT, palavat
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	2, 2.1
14.4	Pakkausryhmä	-
14.5	Ympäristövaarat	-
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle Tietoa ei ole käytettävissä.	
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti Tietoa ei ole käytettävissä.	

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

- Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet: ei aihetta.
- 15.1 Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö
HTP-aine: Vältettävä annettujen enimmäisympäristörajojen ylittämistä (katso kohta 8).
- 15.2 Kemikaaliturvallisuusarviointi
Tietoa ei ole käytettävissä.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

- 16.1 Muutokset edelliseen versioon
Versio 1.0.
- 16.2 Lyhenteiden selitykset
- CLP - Asetus (EY) N:o 1272/2008 aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta
- HTP - haitalliseksi tunnettu pitoisuus
- DNEL - vaikutukseton altistumistaso
- PNEC - Todennäköinen vaikutukseton pitoisuus
- PBT - pysyvä, kertyvä ja myrkyllinen aine
- vPvB - erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä aine
- 16.3 Tietolähteet
ASETUS (EY) N:o 1272/2008, Käyttöturvallisuustiedot
- 16.4 Käytetty menetelmä luokituksen arvioinnissa
ASETUS (EY) N:o 1272/2008 Asetuksen (EU) 1272/2008 ja vastaavuustaulukon 67/548/ETY tai 1999/45/EY (CLP:n liite VII) mukainen luokitus.
- 16.5 Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista
R12 Erittäin helposti syttyvä.
R20 Terveydelle haitallista hengitettynä.
R22 Terveydelle haitallista nieltynä.
R36/37 Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
R36/38 Ärsyttää silmiä ja ihoa.

Tervaskanto Tervalaastari

Päiväys: 18.04.2016

Edellinen päiväys: -

R38	Ärsyttää ihoa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R48/22	Terveydelle haitallista: pitkäaikainen altistus voi aiheuttaa vakavaa haittaa terveydelle nieltynä.
H222	Erittäin helposti syttyvä aerosoli.
H225	Helposti syttyvä neste ja höyry.
H302	Haitallista nieltynä.
H315	Ärsyttää ihoa.
H318	Vaurioittaa vakavasti silmiä.
H319	Ärsyttää voimakkaasti silmiä.
H373	Saattaa vahingoittaa elimiä <tai mainitaan kaikki tiedetyt kohde-elimet> pitkäaikaisessa tai toistuvassa altistumisessa <mainitaan altistumisreitti, jos on kiistatta osoitettu, että vaara ei voi aiheutua muiden altistumisreittien kautta>.
H412	Haitallista vesielioille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.

16.6 Työntekijöiden koulutus
Järjestettävä riittävästi tietoja, ohjeita ja koulutusta käyttäjille. Huomioitava varoitusetiketit ja käyttöturvallisuustiedotteet koskien työssä käytettäviä kemikaaleja.